

Bomenbond & Klimaatcoalitie eisen vertrek VBNE-bestuur en ontslag directeur Miriam Nienhuis van Doremaele

Datum: 1 maart 2025

Wij eisen namens de organisaties die deelnemen aan de Klimaatcoalitie en de Bomenbond het vertrek van het voltallige bestuur en het ontslag van de directeur (Miriam Nienhuis van Doremaele) van de VBNE.

De uitspraak in de rechtszaak [Gedragcode bosbeheer van 19 december 2024](#) bevestigt de onderzoeksresultaten van [ons rapport](#). Uit de aangeleverde bewijsvoering blijkt moedwillige nalatigheid en corruptie. De organisaties binnen de biomassa-lobby van de VBNE worden geleid door mensen die de grenzen hebben overschreden, met zeer schadelijke gevolgen voor de gezondheid, de natuur, het klimaat en daarmee de toekomst van ons allemaal. Wij vinden dat strafrechtelijke vervolging gerechtvaardigd is. Een parlementair onderzoek zou een logische eerste stap zijn.

Hieronder hebben we eerst een korte geschiedenis gegeven t.a.v. de gedragscodes en daaronder de laatste stand van zaken weergegeven. In ons [rapport van meer dan 400 pagina's](#) vindt u de volledige onderbouwing van onze eis.

Geschiedenis en laatste stand van zaken t.a.v. de schadelijke gevolgen van de gedragscodes

In het [gedragcode document](#) opgesteld door de Borgman Beheer Advies BV (biomassa-lobby) voor de kap van het dennenhorstgebied is o.a. het volgende te lezen over de geschiedenis van de Gedragcodes voor Bosbeheer:

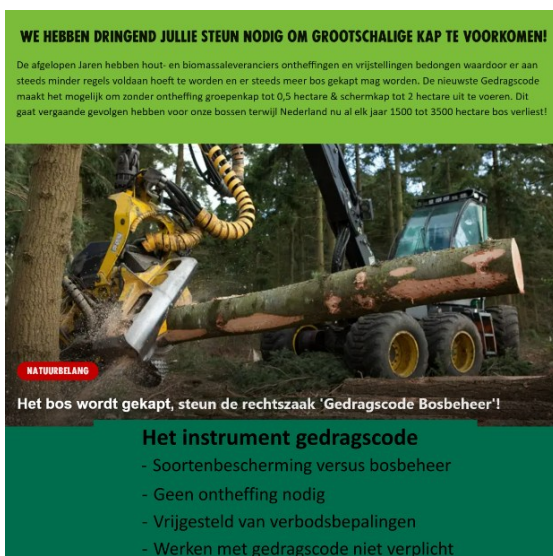
In 2005 was de Gedragcode zorgvuldig bosbeheer de eerste door de minister van LNV goedgekeurde gedragscode die in werking trad. Die gedragscode gold tot 1 januari 2010. In 2009 is de Gedragcode zorgvuldig bosbeheer geëvalueerd en op basis van de evaluatieresultaten en relevante ontwikkelingen aangepast.

Deze tweede versie, de "Gedragcode bosbeheer", is opgesteld door het Bosschap [tegenwoordig de VBNE] met medewerking van de Algemene Vereniging Inlands Hout, de 12 Landschappen, Natuurmonumenten, SBNL (mede namens de FPG), Staatsbosbeheer en de Unie van Bosgroepen.

Bij de uitvoering van bosbeheer kan niet altijd worden voorkomen dat in strijd met deze verbodsbepalingen wordt gehandeld. Op de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet bestaan echter uitzonderingen die zijn vastgelegd in het Besluit Vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten. Dit besluit maakt de uitvoering van bepaalde werkzaamheden, waaronder bestendig bosbeheer, mogelijk via een vrijstelling. Bij die vrijstelling geldt de voorwaarde dat wordt gewerkt volgens een door de minister van EL&I goedgekeurde gedragscode. Daartoe is deze Gedragcode bosbeheer opgesteld.

Hierbij wordt in de eerste plaats gedacht aan het vellen en uitslepen van bomen. Ook hakhoutbeheer valt hieronder. Maar ook andere reguliere boswerkzaamheden die eventueel schade zouden kunnen toebrengen aan flora en fauna kunnen worden uitgevoerd met toepassing van deze gedragscode

Bron: [2011-01-18-bba-borgman-beheer-advies-bv-biomassa-lobby-gedragcode-bosbeheer-dunning-gebied-dennenhorst](#)

WE HEBBEN DRINGEND JULLIE STEUN NODIG OM GROOTSCHALIGE KAP TE VOORKOMEN!

De afgelopen jaren hebben hout- en biomassa-leveranciers ontheffingen en vrijstellingen bedongen waardoor er aan steeds minder regels voldaan hoeft te worden en er steeds meer bos gekapt mag worden. De nieuwste Gedragcode maakt het mogelijk om zonder ontheffing groepkap tot 0,5 hectare & schermkap tot 2 hectare uit te voeren. Dit gaat vergaande gevolgen hebben voor onze bossen terwijl Nederland nu al elk jaar 1500 tot 3500 hectare bos verliest!

Het bos wordt gekapt, steun de rechtszaak 'Gedragcode Bosbeheer'!

Het instrument gedragscode

- Soortenbescherming versus bosbeheer
- Geen ontheffing nodig
- Vrijgesteld van verbodsbepalingen
- Werken met gedragscode niet verplicht

Op [31 augustus 2022](#) is de nieuwe [Gedragcode soortenbescherming bosbeheer 2022](#) desondanks de zeer grote weerstand van de natuurorganisaties goedgekeurd door de Minister.

In de voorgaande hoofdstukken in ons [onderzoeksrapport](#) heeft u al kunnen lezen dat [de Boswet in 2008 gewijzigd is](#) om meer houtige biomassa te kunnen oogsten en dat vervolgens [de Boswet afgeschaft is](#) omdat die nog teveel in de weg zat voor het verhogen van de biomassa-productie en we daarvoor de Natuurbeschermingswet terug kregen.

De VBNE is medeverantwoordelijk voor het afschaffen van de Boswet en de invoering van de nieuwe Wet Natuurbescherming die de Boswet moest vervangen. In de [nieuwe Wet Natuurbescherming](#) die de Boswet verving is 85 x het woord 'Ontheffing' en 59 x het woord 'Vrijstelling' opgenomen.

Goudzwaard boomjurist en juridisch adviseur groen, natuur en landschap werkzaam bij Cobra groenjuristen vat het [verschil tussen de Boswet en de Wet Natuurbescherming](#) als volgt samen:

Dunning en periodiek onderhoud van hakhout/ griend zijn vrijgesteld. Verder is er in artikel 4.4 Wnb nog een fiks aantal vrijstellingen opgenomen, o.a. met betrekking tot instandhoudingsmaatregelen of passende maatregelen voor Natura 2000-gebieden. Voortaan is er vrijstelling van meldings- en herplantplicht als bij velling gewerkt wordt volgens een door de minister van Economische Zaken goedgekeurde [gedragscode \[bosbeheer\] van de VBNE](#).

In o.a. het [jaarverslag 2015 van de VBNE](#) wordt duidelijk uitgelegd wat de doelen zijn van de betalende organisaties die lid zijn van deze biomassalobbyorganisatie. Zo lobbyen ze bij de overheid voor gunstige randvoorwaarden, proberen ze de regeldruk te verlagen en richten zich veelvuldig en zeer uitgebreid op de biomassalobby onderwerpen.

De onderwerpen waar de VBNE-lobby zich mee bezig houden zijn duidelijk ten gunste van betalende leden en gaan ten koste van onze gezondheid, de natuur, het klimaat en daarmee onze toekomst:

Het Plein van de beheerpraktijk werkt aan gunstige randvoorwaarden in de dagelijkse praktijk van het professionele bos- en natuurbeheer. Dit kan betekenen dat geadviseerd wordt aan de overheid betreffende wet- en regelgeving. Het kan ook betekenen dat er een werkschuurbijeenkomst georganiseerd wordt om kennis uit te wisselen over de laatste ervaringen bijvoorbeeld met betrekking tot biomassa-installaties.

Gedragscode natuurbeheer met een jaar verlengd en opnieuw ingediend De nieuwe gedragscode natuurbeheer is op 17 november 2014 ingediend bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) met het verzoek om een eerste inhoudelijke reactie. De procedure loopt vertraging op en daarom besluit de RVO om de gedragscode nogmaals met een jaar te verlengen. Op 19 mei gaat de VBNE in gesprek met een inhoudelijk medewerker van de RVO over de ecologische eisen die zij stellen aan de gedragscode.

Pleidooi voor verlaging regeldruk in nieuwe Wet natuurbescherming

De VBNE heeft deelgenomen aan de begeleidingscommissie van het rapport "Regeldrukeffecten Wetsvoorstel Natuurbescherming" van SIRA Consulting, 15 april 2015.

Implementatie nieuwe Wet natuurbescherming

De VBNE heeft nauw contact met Rijksambtenaren en met provinciale ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor de uitvoeringswetgeving en de implementatie. Op 29 september neemt de VBNE deel aan de stakeholdersbijeenkomst voor de uitvoeringsregelgeving georganiseerd door het ministerie van Economische Zaken.

Inventarisatie gedragscode kapmelding

Op 19 november organiseert de VBNE een overleg met ambtenaren en beheerders om te inventariseren of een gedragscode kapmelding tot de mogelijkheden behoort.

Gebruik glyfosaat bij uitzondering

De VBNE heeft door het jaar heen contact gehad met het ministerie van Infrastructuur en Milieu en het RIVM over de uitzonderingslijst op de 2e nota duurzame gewasbescherming en het gebruik van glyfosaat in natuurgebieden.

Actieprogramma duurzame biomassa 2020 en Energieakkoord

De VBNE en het Platform Hout in Nederland (PHN) hebben in 2014 het 'Actieprogramma duurzame biomassa 2020' ontwikkeld. Dit hebben ze, na een bewerking door BTG [biomassalobby], aangeboden voor het Energieakkoord. [] Er is één activiteit wel overgenomen en uitgevoerd, namelijk het opzetten van een subsidieregeling voor kleine biomassa installaties.

Convenant Schone en zuinige agrosectoren

In 2015 was vanuit het convenant een bijdrage van 40.000 euro beschikbaar voor het uitvoeren van diverse projecten in de natuur-, bos-, landschap- en houtketensector. Dit geld is verdeeld onder de projecten die diverse organisaties aanragen.

Hard gewerkt aan 'Actieplan bijdrage bos en hout aan de Groene Economie'

In de Natuurvisie die door Staatsecretaris Dijkzema in april aan de 2e Kamer is aangeboden staat dat de staatssecretaris graag een actieplan/agenda wil ter stimulering van de bijdrage van de (Nederlandse) bos- houtketen aan de groene

economie. EZ heeft de VBNE en PHN uitgenodigd mee te werken aan deze agenda/dit actieplan. De VBNE is voorzitter van de werkgroep en van de klankbordgroep.

Biocluster

In 2015 is de VBNE aangesloten bij een werkgroep van het Biocluster

Gestart met Praktijkadvies biomassa oogsten, opslag en transport

In een samenwerking tussen Staatsbosbeheer (inhoud) en VBNE (redactie) is in 2015 gewerkt aan een praktijkadvies over biomassa oogsten, opslag en transport. Doel van het praktijkadvies is dat beheerders praktisch weten hoe zij biomassa efficiënt en effectief kunnen produceren, opslaan en transporteren.

Bron: [2016-04-21-vbne-vereniging-van-bos-en-natuurterreineigenaren-jaarverslag-2015](https://www.vbne.nl/2016-04-21-vbne-vereniging-van-bos-en-natuurterreineigenaren-jaarverslag-2015)

De VBNE vertegenwoordigd en wordt betaald door organisaties met een financieel belang in de hout- en biomassa-oogst en behartigd die financiële belangen door bijvoorbeeld [op 26 oktober 2016](#) de intentieovereenkomst [Actieplan Bos en Hout](#) (hout is het langzame goud) op te stellen samen met o.a. Platform Bio-Energie (PBE waar Peter-Paul Schouwenberg van RWE Essent voor verantwoordelijk is en Staatsbosbeheer Henk Wanningen werkzaam als directeur en senior adviseur bij de Biomassa BV's van Staatsbosbeheer de voorzitter van was), Staatsbosbeheer, Stichting Nationale Boomfeestdag van Staatsbosbeheer, de AVIH, de BVOR, de NEPV, de Unie van Bosgroepen en biomassalobbyorganisatie Probos samen met de rest van Biomassalobby BV NL met o.a. als doel:

Doel: tien regionale biomassahubs.

Lokale ketens van landschapsonderhoud kunnen een onbenut potentieel aan houtige biomassa ontsluiten en met hub-vorming kan dit op de lokale markt worden gebracht. Hiervoor is samenwerking tussen eigenaren, beheerders, dienstverleners en afnemers nodig.

Het beoogde resultaat is dat meer hout en biomassa beschikbaar komt voor lokale projecten, onder andere voor hoge temperatuur warmtevraag, kleinschalig blok/stadsverwarming, bijverwarming van zwembaden en stallen, en bioraffinage. Hiermee kan regionaal hout op kleine schaal een functie vervullen voor de energievoorziening op momenten dat andere technieken tekortschieten. Het potentieel is groot.

Realisatie: optuigen brede lobby richting politiek

Een aantal trekkers uit de sector neemt het nu op zich om eenduidige voorstellen vanuit de houtsector te formuleren en te starten met een politieke lobby om hier beleid op te maken.

Bronnen:

[2016-10-19-biomassalobby-bv-biobased-economy-nederland-actieplan-bos-en-hout](#)

[2016-10-24-vbne-voorheen-boschap-werkplan-2017](#)

[Op 13 maart 2019](#) is de volledig herziene FSC-standaard voor bosbeheer in Nederland gepubliceerd. De Nederlandse FSC-standaard moest worden herzien na [klachten van de bosbeheerders](#) die het teveel gedoe vonden en er van af wilden zien als de eisen niet aangepast zouden worden.

In [het nieuwsbericht](#) van biomassalobbyorganisatie de VBNE (voorheen Bosschap) over de publicatie van de nieuwe FSC-standaard in Nederland is o.a. het volgende te lezen:

Er is de afgelopen jaren (soms forse) kritiek geweest op de standaard, die zou leiden tot een toename van administratieve lasten. Omdat een simpele update van de oude standaard niet voldoende zou zijn, is gekozen voor een volledige herziening. Hierbij waren een tweetal uitgangspunten leidend:

[2025-03-01-klimaatcoalitie-en-bomenbond-eisen-vertrek-vbne-bestuur-en-ontslag-van-directeur-miriam-nienhuis-van-doremaele](#)

- (1) het terugdringen administratieve lasten bij certificering en
- (2) het benadrukken van de praktische uitvoering van het bosbeheer.

- Het controleren door de auditor of daadwerkelijk aan wet- en regelgeving wordt voldaan gebeurt alleen in die gevallen waarbij dat (schijnbaar) niet zo is;
- Er is naar gestreefd in de standaard geen normen op te nemen voor beheerwerkzaamheden;
- De audits zullen vaker gaan over de beoordeling of een gekozen strategie tot het gewenste doel leidt. Geen beoordeling op papier maar discussie tussen beheerder en auditor!
- Er zijn geen eisen opgenomen voor onderwerpen die weliswaar belangrijk zijn, maar die geen aandacht nodig hebben omdat de beheerpraktijk er voldoende aandacht aan besteedt en/of de ontwikkelingen voldoende in de goede richting gaan.

Bron: [2019-03-13-vbne-biomassalobby-nieuwe-nederlandse-fsc-standaard-gepubliceerd-geen-normen-en-standaard-geen-controle](#)

Op [24 maart 2021](#) stuurt de Rijksdienst van Ondernemend Nederland (RVO) een ontwerp goedkeuringsbesluit op de gedragscode van de VBNE die het mogelijk moet maken om naast de 85 x 'Ontheffing' en 59 x 'Vrijstelling' die o.a. de VBNE bedongen heeft vanuit de nieuwe Wet natuurbescherming, zelfs geen ontheffing of vrijstelling meer aan te hoeven vragen voor werkzaamheden die mogelijk ten koste gaan van de natuur. Ook zijn er vrijstellingen voor kaalkap en schermkap bedongen door de VBNE:

In paragraaf 6.3 beschrijft u welke werkzaamheden tot regulier bosbeheer worden gerekend en die onder de vrijstelling van deze gedragscode vallen. Bij alle verjongingskap in de vorm van kaalkap gaat het om een oppervlakte van maximaal 0,5 hectare. Bij schermkap (een tussenvorm, tussen dunning en kaalkap waarbij behoud van bosklimaat centraal staat), geldt een maximum van 2 hectare.

Bron: [2021-03-24-gov-nl-minezk-rvo-ontwerp-goedkeuringsbesluit-gedragscode-soortenbescherming-bosbeheer-vbne](#)

Ondanks dat de vorige versie van de [Gedragscode soortenbescherming van 26 november 2020](#) het al mogelijk had moeten maken om 'Kaalkap' tot maximaal 0,5 hectare en 'Schermkap' tot maximaal 2 hectare uit te voeren zonder rekening te hoeven houden met de [Wet Natuurbescherming](#) of de eisen voor de FSC-certificering bleek dit in de praktijk toch nog voor veel discussie, bezwaren en risico op rechtszaken te zorgen. In het artikel van de VBNE biomassalobby in het Vakblad Natuur Bos Landschap (VNBL) [van 6 september 2022](#) wordt het volgende vermeld:

Uitbreiding:

- Groepenkap tot max 0,5 hectare, schermkap tot 2 hectare. Combineren is mogelijk

In de berichtgeving van de VBNE over de gedragscode die voor de additionele ontheffing en vrijstelling moet zorgen blijkt dat dankzij de gedragscode geen ontheffing meer nodig is en dat de leden vrijgesteld zijn van de verbodsbepalingen naast de opties van kaalkap en schermkap van bossen:

De Gedragscode bosbeheer was aan een herziening toe en de VBNE heeft namens en met de terreineigenaren in overleg met soortenbeschermers en het Rijk een nieuwe gedragscode gemaakt. Na de nodige discussies is met ingang van 1 september deze nieuwe gedragscode geldig. Wanneer je werkt volgens een goedgekeurde gedragscode hoef je geen ontheffing aan te vragen voor boswerkzaamheden. Daarnaast ben je, mits je zorgvuldig hebt gehandeld volgens de gedragscode en er onverhoopt toch een beschermd soort wordt geschaad, vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming

Bronnen:

[2022-06-22-vbne-biomassalobby-gedragscode-soortenbescherming-bosbeheer-2022-ontheffing-voor-kaalkap-presentatie](#)

[2022-09-06-vbne-biomassalobby-gedragscode-soorten-bosbeheer-2022-ontheffing-voor-kaalkap-en-verstoren-beschermde-soorten](#)

[2025-03-01-klimaatcoalitie-en-bomenbond-eisen-vertrek-vbne-bestuur-en-ontslag-van-directeur-miriam-nienhuis-van-doremaele](#)

Wederhoor VBNE

Op [26 augustus 2024](#) reageert de directeur van de VBNE [Miriam Nienhuis-van Doremaele](#) namens de VBNE op ons verzoek om wederhoor. Miriam was voordat ze [directeur van de VBNE](#) werd eerst o.a. afdelingshoofd bij de gemeente Arnhem en Provinciesecretaris/algemeen directeur van de Provincie Gelderland en werkte o.a. samen met [John Berends, de commissaris van de Koning](#) (op 10 januari 2020 hebben we een [melding van onbetrouwbaar bestuur](#) tegen John Berends ingediend naar aanleiding van zijn afhandeling van het biomassadossier van de Provincie Gelderland) aan de vergunningprocedures/handhaving voor de biomassacentrale in Arnhem van Veolia op het IPKW. De schrijvers van dit onderzoeksrapport woonden naast de biomassacentrale van Veolia in Arnhem waar onze strijd tegen de biomassalobby en voor de gezondheid, de natuur, het klimaat en daarmee de toekomst van ons allemaal begon. Voor meer informatie zie: www.arnhemspeil.nl/stop-de-biomassacentrale en voor het laatste nieuws zie: [2024-09-10-gelderlander-biomassacentrale-veolia-in-arnhem-stoot-weer-te-veel-giftig-gas-uit-centrale-krijgt-uitstoot-niet-onder-controle](#) en felle kritiek op biomassacentrale vanwege uitstoot giftige stoffen, [Arnhem eist sluiting](#).

In ons Staatsbosbeheer biomassalobby onderzoeksrapport wordt de VBNE zijdelings benoemd en het rapport maakt onderdeel uit van deel 2 van ons onderzoek (politiek en ambtenaren). Het volledige onderzoek bestaat uit de volgende zes delen die gepubliceerd worden via de website: lobby-facts.the-fab.org

Deel 1: [Energemaatschappijen](#)

Deel 4: [Consultants en lobbyisten](#)

Deel 2: [Politiek en ambtenaren](#)

Deel 5: [Certificering en subsidies](#)

Deel 3: [Wetenschappers](#)

Deel 6: [Banken en investeerders](#)

In deel 4 van ons onderzoek ([Consultants en lobbyisten](#) / het volgende onderzoeksrapport), komt de VBNE uitgebreid aan bod.

Als reactie en actie op het [wederhoor van de VBNE](#) hebben we o.a. in dit onderzoeksrapport nog duidelijker onderbouwd dat Sylvio Thijsen de huidige directeur van Staatsbosbeheer na oprichting van de VBNE (voorloper van het Bosschap) in het bestuur van de VBNE kwam als vicevoorzitter/plaatsvervangend voorzitter en dat ook Harrie Hekhuis, de programmadirecteur Bos & Klimaat van Staatsbosbeheer bestuurslid is van de VBNE en Henk Wanningen de directeur en senior adviseur van de Biomassa BV's van Staatsbosbeheer en lobbyist voor het Green Gold Label (GGL) organisatie van RWE Essent vervolgens namens de VBNE de belangen behartigde.

We hebben daarnaast nog beter onderbouwd dat het Bosschap de voorloper was van de VBNE en dat de VBNE de werkzaamheden van het Bosschap en de Nederlandse Vereniging van Bos (NVBE) over heeft genomen.

We hebben meerdere voorbeelden aangedragen op basis waarvan wij van mening zijn dat de VBNE voldoet aan onze definitie van een betaalde biomassalobbyorganisatie (zie onze definitie van een betaalde biomassalobbyorganisatie in de samenvatting bovenaan dit onderzoeksrapport).

VBNE bestuur

- Gerbrand van 't Klooster – Federatie Particulier Grondbezit (plaatsvervanger: Paul Kindt)
- Dick Buitenhuis – Rijksvastgoedbedrijf (plaatsvervanger: Steven van der Meulen)
- Harrie Hekhuis – Staatsbosbeheer (plaatsvervanger: Jelka Both)
- Karin van den Burg – Natuurmonumenten (plaatsvervanger: Petra Ket)
- Saskia van Dockum – LandschappenNL (plaatsvervanger: Marco Glastra)
- Antoon Splinter – Natuurnetwerk Gemeenten
- Roderick van de Mortel – onafhankelijk voorzitter (burgemeester van Vught)

Het VBNE bureau bestaat uit een werkorganisatie van tien mensen onder leiding van directeur Miriam Nienhuis.

Rechtszaak Beroep Gedragscodes Bosbeheer 26 september 2024

Op de nieuwe gedragscode bosbeheer van de VBNE is op 10 oktober 2022 beroep aangetekend door Advocaten kantoor Prakken d'Oliveira te Amsterdam namens Stichting Natuurbelang Nederland, Vereniging Leefmilieu, Stichting Comité Schone Lucht, Cooperatie Mobilisation for the environment U.A (MOB) en Stichting ter behoud van het Schoorlse-en Noord-Kennemerduingebied. Ook is er beroep aangetekend door Stichting NatuurAlert, Vogelbeschermingswacht Noord-Veluwe, Stichting Natuurvolgend bosbeheer, dhr. Ph. E. Claringbould.

Na bijna twee jaar wachten werd op 26 september 2024 de rechtszaak gevoerd te Arnhem die glansrijk gewonnen werd door de Natuuractiegroepen. [2024-12-19-rechtbank-gelderland-uitspraak-beroep-gedragscode-soortenbescherming-bosbeheer-2022](#)

Gisteren 26 september speelde de rechtszaak in Arnhem tegen het besluit van de minister omtrent de "Gedragscode" [opgesteld door de VBNE], die kaalkap in de bossen bevordert. Frits van Beusekom gaf de rechtbank een compliment, omdat die zich zeer verdiept had in de ingewikkelde materie rond het natuurbeleid. De rechters stelde zeer scherpe vragen, maar we moeten nog hun oordeel afwachten.

De advocate Marie van Eik legde steeds goed uit waar het probleem zat en op elke tegenwerping met een goed onderbouwde antwoord kwam.

Zo anders was het met de advocaat van de Minister, die veel onsamenhangende betogen hield en vaak flauwekul verkocht. De deskundigen die de advocate bijstonden waren:

Frits van Beusekom oud directeur Staatsbosbeheer die 7 jaar geleden de knuppel in het hoenderhok gooide en ook nu zeer duidelijk en voor iedereen begrijpelijk de argumenten van de tegenpartij weerlegde. Eef Arnolds, is voormalig hoofddocent Boscologie aan de toenmalige Universiteit Wageningen met als specialisme mycologie en voormalig directeur van het Biologisch Station van de UW te Wijster, Jaap Kuper oud rentmeester Kroondomeinen, Hans van der Lans, bioloog die een goed verhaal vertelde over de bodem en het bodemleven, dr. P. Leffelaar, de Vogelbeschermingswacht Noord-Veluwe. Ze hadden ze allemaal goed aanvullende verhalen.

Het was ook geweldig dat Fenna Swart van het Comité Schone Lucht aanwezig was. Zij zijn ook één van de organisaties die het Ministerie van LNV aanklagen. En natuurlijk was de Arnhemse Bomenbond aanwezig, die voor Frits van Beusekom wat hand en spandiensten heeft kunnen verrichten.

Bron: [2024-09-26-bomenbond-nieuwsbericht-behandeling-beroep-gedragscode-bosbeheer-minInv-vbne-rechtbank-arnhem](#)

Trouw publiceerde al eerder een artikel waarin wordt uitgelegd waarom de zeven natuurorganisaties het kappen van bos in Nederland een halt willen toeroepen en daarom een rechtszaak tegen de overheid voerden en eisen dat de rechtbank in Arnhem de VBNE gedragscode over bossen vernietigt.

Zeven natuuractiegroepen willen het kappen van bos in Nederland een halt toeroepen en voeren daarom donderdag een rechtszaak tegen de overheid. Ze eisen dat de rechtbank in Arnhem een gedragscode over bossen vernietigt. Die geeft bosbeheerders te veel mogelijkheden om stukken bos kaal te kappen.

De zogeheten Gedragscode Soortenbescherming Bosbeheer is enkele jaren terug opgesteld door het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN). Volgens de eisers in de zaak laat de code zoals hij nu is ruimte voor het toebrengen van "grote schade aan bossen en de biodiversiteit".

[2025-03-01-klimaatcoalitie-en-bomenbond-eisen-vertrek-vbne-bestuur-en-ontslag-van-directeur-miriam-nienhuis-van-doremaele](#)

De eisers wijzen erop dat bosbeheerders geld verdienen aan de kap, want het hout kunnen ze verkopen aan bijvoorbeeld de papierindustrie en biomassacentrales.

“Op dit moment heerst er wetteloosheid in de bossen. Gekapt wordt er voortdurend, want er is onduidelijk beleid”, stelt voorzitter Fenna Swart van Comité Schone Lucht. “Deze kaalkap wordt gepromoot als vorm van natuurbeheer, die noodzakelijk zou zijn voor de bescherming van flora en fauna. Dit is de wereld op zijn kop.”

Swart denkt dat winst in de zaak mogelijk grote gevolgen kan hebben voor de kap die is toegestaan. Vooral de aanvoer naar biomassacentrales, waar haar organisatie al langer strijd tegen voert, zou volgens Swart in de knel kunnen komen. Ze houdt ook de optie open dat later nog rechtszaken zullen volgen tegen afzonderlijke bosbeheerders, zoals Staatsbosbeheer. (ANP)

Bron: [2024-09-25-trouw-natuurorganisaties-voeren-rechtszaak-tegen-toestaan-kaalkap-bos](#)

Op 29 oktober 2024 publiceerde de VBNE een artikel over de internetconsultatie gedragscodes waarvoor de VBNE. In het artikel was te lezen dat de VBNE wederom inbreng geleverd hebben die ten koste gaan van de natuur, de biodiversiteit en daarmee de toekomst van onze kinderen en kleinkinderen. Op 5 november 2024 hebben we namens de Klimaatcoalitie en de Bomenbond als reactie op het verzoek tot internetconsultatie o.a. dit hoofdstuk, de weblinks naar dit rapport, de samenvatting, de bronnen en het wederhoor opgevoerd en het informatiedocument t.a.v. de rechtszaak gedragscode bosbeheer. Hieronder een greep uit de tekst van het artikel van de VBNE over de internetconsultatie.

De nieuwe gedragscodes zijn op een aantal punten minder praktisch dan de vorige versie, als gevolg van strengere eisen van RVO. We zijn blij dat we na intensief overleg met RVO en LVVN op een aantal belangrijke punten tot een werkbare oplossing konden komen. Tot en met 17 november kan er gereageerd worden op de inhoud van de gedragscodes Bosbeheer en Natuurbeheer. Dit is een belangrijke stap in de omzetting van de huidige gedragscodes naar een aangewezen gedragscode onder de Omgevingswet per 1 januari 2025.

Vorige week heeft het ministerie van LVVN diverse adviesnotities voor gedragscodes soortenbescherming en houtopstanden gepubliceerd voor internetconsultatie. Het gaat om de gedragscodes die omgezet worden van de Wet natuurbescherming naar de Omgevingswet. Ook de Gedragscode Soortenbescherming Bosbeheer en het nieuwe voorstel voor de Gedragscode Soortenbescherming Natuurbeheer vallen hieronder. Hieraan is afgelopen jaren hard gewerkt door de twee VBNE-werkgroepen.

Beide gedragscodes bevatten maatregelen die voldoen aan het reikwijdtedocument waaraan RVO gedragscodes toetst. Het reikwijdtedocument is bedoeld om soorten te beschermen, maar kent helaas beperkingen die in onze ogen voor bos- en natuurbeheer niet allemaal passend en nodig zijn. Daarom zijn er in intensief overleg met RVO en LVVN, op basis van overleg met experts van de soortenorganisaties, maatregelen geformuleerd die het beheer binnen de kaders zo praktisch uitvoerbaar mogelijk houden.

De Gedragscode Soortenbescherming Bosbeheer (GSB) is in 2022 goedgekeurd voor een periode van vijf jaar. Deze gedragscode is daarmee nog geldig, maar moest nog wel worden omgezet naar de nieuwe omgevingswet. In aanloop naar de definitieve tekst bleek dat de ‘beleid neutrale omzetting’ vanuit RVO wel enkele administratieve en praktische verzwareningen opleverde. Denk hierbij aan de toekomstige informatieplicht bij beheerwerkzaamheden die vallen onder de gedragscode, maar door RVO worden beschouwd als ‘ruimtelijke inrichting of ontwikkeling’. Voor de Gedragscode Soortenbescherming Bosbeheer zijn dat de werkzaamheden groepenkap, schermkap en bodembewerking. De informatieplicht is nog onderwerp van gesprek met IPO en LVVN, met name welke informatie op welk detailniveau aangeleverd moet worden bij de provincies vier weken voor de start van de uitvoering.

De ‘beleid neutrale omzetting’ is in zoverre geslaagd dat er geen extra verzwarende eisen zijn toegevoegd aan andere werkzaamheden en maatregelen in de GSB.

Voor beide gedragscodes is de definitie van ecologisch deskundige verder verzwaard. Zo is aantoonbare kennis nodig en jarenlange ervaring om te voldoen aan de eis van ecologisch deskundige. Onze bezwaren hiertegen, ook vanuit het oogpunt van schaarste, zijn niet overgenomen.

Bij het vooronderzoek/bureauonderzoek dat onderdeel uitmaakt van de werkstappen in het ecologisch werkprotocol, mogen alleen actuele gegevens gebruikt worden. In de onder de omgevingswet vallende regelingen en besluiten is opgenomen dat actueel ‘niet ouder dan drie jaar’ is.

Uitgangspunt is om op 1 januari 2025 voor vijf jaar weer twee geldige gedragscodes te hebben.

Bronnen:

[2024-01-16-bomenbond-steun-rechtszaak-gedragscode-bosbeheer-om-grootschalige-kap-te-voorkomen](#)

[2024-10-29-vbne-biomassalobby-internetconsultatie-gedragscodes-gestart](#)

[2024-11-05-klimaatcoalitie-bomenbond-reactie-consultatie-aanwijzing-gedragscodes-soortenbescherming-en-houtopstanden](#)

Op [19 december 2024](#) vond de uitspraak plaats in de [rechtszaak van de Natuurorganisaties](#) tegen het goedkeuren van de Gedragscode Bosbeheer van de VBNE (betaalde biomassalobby). Zoals verwacht door een ieder die zich wel inzet voor de gezondheid, de natuur en het klimaat was de uitspraak een grote overwinning op de betaalde biomassalobby en betekende het een direct einde aan de vrijstelling voor kapbeleid wat ten koste zou kunnen gaan van de beschermde soorten en kwam ook de goedkeuring van de voorgestelde omvang van groepenkap en schermkap te vervallen:

Beroep tegen het besluit tot goedkeuring van de door VBNE opgestelde Gedragscode soortenbescherming bosbeheer 2022 is gegrond. De rechtbank vernietigt het op grond van de Wet natuurbescherming genomen goedkeuringsbesluit. Gedragscode voldoet niet aan de in artikel 3.31, tweede lid, aanhef en onder a, van de Wnb genoemde voorwaarde voor goedkeuring. In de gedragscode is namelijk onvoldoende onderbouwd dat de toegestane omvang van groepenkap en schermkap nodig is ter bescherming van de in de artikelen 3.3, vierde lid, 3.8, vijfde lid en 3.10, tweede lid, onder a, e, f of g, van de Wnb genoemde belangen. Verder komt de rechtbank tot de conclusie dat onvoldoende is onderbouwd dat is voldaan aan de in artikel 3.31, tweede lid, aanhef en onder c van de Wnb genoemde voorwaarde voor goedkeuring. De minister heeft onvoldoende onderbouwd dat de gedragsregels zoals opgenomen in de gedragscode geen wezenlijke invloed hebben op de betrokken soorten. De minister mocht de gedragscode daarom niet goedkeuren.

Bronnen:

[2024-12-19-rechtbank-gelderland-uitspraak-beroep-gedragscode-soortenbescherming-bosbeheer-2022](#)

[2024-12-20-vbne-biomassalobby-per-direct-geen-vrijstelling-meer-voor-uitvoeren-bosbeheer-onder-gedragscode](#)

[2024-12-20-csl-natuuractiegroepen-winnen-proces-tegen-ministerie-lvvn-vbne-geen-kaalkap-als-bosbeheermaatregel](#)

Op [23 januari 2025](#) publiceerde Houtwereld een artikel over de uitspraak en de consequenties voor het kapbeleid:

Het grootste bezwaar van de natuuractiegroepen draaide om de zogeheten kaalkap, waarbij in één keer een grote hoeveelheid hout geoogst wordt. 'Daarmee en met de gekapte aanwezige struiklaag en het tak- en tophout kan snel geld verdiend worden door verkoop aan papierindustrie en biomassacentrales.' Volgens de organisaties had de minister daarom 'onder druk van de bosbouwsector, kaalkap in de gedragscode opgenomen, onder de termen groepen- en schermkap'.

'Ik ben bijzonder blij dat eindelijk, na vijf jaar strijd, de rechter nu een streep heeft gehaald door de gedragscode bossen, een heilloze coproductie van de beseigenaren en het landbouwministerie, die kaalkap van het bos promoot als bescherming van flora en fauna', reageerde Frits van Beusekom van de Stichting Natuurbelang. 'Deze uitspraak betekent het einde van de huidige wildwestsituatie in het Nederlandse bos. Dit is een cruciale overwinning voor onze bossen en biodiversiteit', voegt Fenna Swart van Comité Schone Lucht daaraan toe. Volgens de natuurorganisaties gebruiken bosbezitters als Staatsbosbeheer de Gedragscode Soortenbescherming Bosbeheer om grootschalig te kappen voor hout zodat ze er geld mee kunnen verdienen.

Bron: [2025-01-23-houtwereld-geen-vrijstelling-meer-voor-bosbeheer-onder-gedragscode](#)

De uitspraak van de rechter bevestigd de onderzoeksresultaten van [ons onderzoeksrapport](#). Uit de aangeleverde bewijsvoering blijkt moedwillige nalatigheid en corruptie. De organisaties binnen de biomassalobby van de VBNE worden geleid door mensen die de grenzen hebben overschreden, met zeer schadelijke gevolgen voor de gezondheid, de natuur, het klimaat en daarmee de toekomst van ons allemaal. Wij vinden dat strafrechtelijke vervolging gerechtvaardigd is. Een parlementair onderzoek zou een logische eerste stap zijn.

Marloes van de Pol namens [de Klimaatcoalitie](#)

Jeroen Spaander namens [de Bomenbond](#)

[2025-03-01-klimaatcoalitie-en-bomenbond-eisen-vertrek-vbne-bestuur-en-ontslag-van-directeur-miriam-nienhuis-van-doremaele](#)

Bronnen

[1961-07-20-gov-nl-boswet-1961](#)
[1997-09-11-gov-nl-wet-verzelfstandiging-staatsbosbeheer](#)
[2007-04-00-probos-biomassa-upstream-stuurgroep-bus-biomassa-en-boswet-wijziging](#)
[2008-05-19-boschap-het-platform-hout-in-nederland-en-minlnv-brainstorm-sessie-biomassa-uit-het-bos](#)
[2008-05-22-gov-nl-wijziging-boswet-van-1961-07-20-en-uiteindelijk-vervangen-voor-wet-natuurbescherming](#)
[2008-07-01-gov-nl-minlnv-convenant-nalevingsstrategie-natuurwetgeving](#)
[2011-11-10-avih-persbericht-nieuwe-natuurwet-leidt-tot-ontbossing](#)
[2012-02-00-probos-bosomvorming-zonder-compensatie](#)
[2012-12-20-boschap-gedragscode-bosbeheer-2010-2015-incl-aanvulling-tussenuitspraak-23-aug-2012](#)
[2014-09-10-avih-kritiek-op-wet-natuurbescherming-ontheffing-herplantplicht-natura2000-en-decentralisatie](#)
[2015-12-16-gov-nl-wet-natuurbescherming](#)
[2016-12-02-cobra-boswet-versus-wet-natuurbescherming-wie-is-bevoegd](#)
[2020-06-02-trouw-natuurstichting-roept-kamer-op-sta-niet-toe-dat-boseigenaren-een-halve-hectare-bos-mogen-kappen](#)
[2020-11-26-gov-nl-minez-rvo-vbne-biomassalobby-gedragscode-soortenbescherming-bosbeheer](#)
[2020-12-02-natuuralert-ecologische-effecten-van-vlaktekap-op-de-kwaliteit-van-bosecosystemen](#)
[2020-12-14-urgenda-duidelijkheid-over-kaalkap-onderzoek-sluit-aan-bij-maatregel-7-54-puntenplan-urgenda](#)
[2021-01-02-natuuralert-amendement-op-de-bossenstrategie](#)
[2021-03-24-gov-nl-minez-rvo-ontwerp-goedkeuringsbesluit-gedragscode-soortenbescherming-bosbeheer-vbne](#)
[2021-10-01-natuuralert-notitie-bossenstrategie-tbv-de-vaste-commissie-lnv](#)
[2022-01-14-natuuralert-haal-kaalkap-uit-de-nationale-bossenstrategie](#)
[2022-06-22-vbne-biomassalobby-gedragscode-soortenbescherming-bosbeheer-2022-ontheffing-voor-kaalkap-presentatie](#)
[2022-08-17-gov-nl-minez-rvo-vbne-goedkeuringsbesluit-gedragscode-bosbeheer-2022](#)
[2022-08-26-vbne-biomassalobby-gedragscode-soortenbescherming-bosbeheer-2022-ontheffing-voor-kaalkap](#)
[2022-08-31-vbne-biomassalobby-gedragscode-soortenbescherming-bosbeheer-2022-ontheffing-voor-kaalkap-artikel](#)
[2022-09-06-vbne-biomassalobby-gedragscode-soorten-bosbeheer-2022-ontheffing-voor-kaalkap-en-verstoren-beschermde-soorten](#)
[2022-10-10-natuurbelang-leefmilieu-mob-csl-behoudduingeb-beroep-gedragscode-soortenbescherming-bosbeheer](#)
[2022-10-24-staatsbosbeheer-aanplant-nieuw-bos-verloopt-nog-niet-snel-genoen](#)
[2022-11-08-natuurbelang-aanvullende-gronden-beroep-gedragscode-soortenbescherming-bosbeheer-2022](#)
[2023-10-17-rechtbank-gelderland-verweerschrift-natuurbelang-gedragscode-soortenbescherming-bosbeheer-2022](#)
[2023-12-12-gov-nl-minez-rvo-beoordelingscriteria-gedragscodes](#)
[2023-12-12-gov-nl-minez-rvo-reikwijdtedocument-gedragscodes](#)
[2024-01-16-bomenbond-steun-rechtszaak-gedragscode-bosbeheer-om-grootschalige-kap-te-voorkomen](#)
[2024-03-00-edu-nl-wur-alumniverhaal-miriam-nienhuis-van-doremaele-directeur-vbne](#)
[2024-05-02-rechtbank-gelderland-vooraankondiging-beroep-gedragscode-soortenbescherming-bosbeheer-2022](#)
[2024-07-21-edsp-eco-dossier-biomassalobby-en-bomenkap-belangenverstrengeling-politiek-en-directeuren-staatsbosbeheer](#)
[2024-07-21-edsp-eco-dossier-biomassalobby-en-bomenkap-belangenverstrengeling-politiek-en-directeuren-staatsbosbeheer-bronnen](#)
[2024-07-21-edsp-eco-dossier-biomassalobby-en-bomenkap-belangenverstrengeling-politiek-en-directeuren-staatsbosbeheer-samenvatting](#)
[2024-07-21-edsp-eco-dossier-biomassalobby-en-bomenkap-belangenverstrengeling-politiek-en-directeuren-staatsbosbeheer-wederhoor](#)
[2024-07-25-natuurbelang-aanvullende-gronden-beroep-gedragscode-soortenbescherming-bosbeheer-2022](#)
[2024-09-03-rechtbank-gelderland-vooraankondiging-beroep-gedragscode-soortenbescherming-bosbeheer-2022](#)
[2024-09-21-vbne-organisatie](#)
[2024-09-04-natuurbelang-contraxpertise-ecoloog-arnolds-beroep-gedragscode-soortenbescherming-bosbeheer](#)
[2024-09-25-trouw-natuurorganisaties-voeren-rechtszaak-tegen-toestaan-kaalkap-bos](#)
[2024-09-26-bomenbond-nieuwsbericht-behandeling-beroep-gedragscode-bosbeheer-minlnv-vbne-rechtbank-arnhem](#)
[2024-09-26-gelderlander-felle kritiek op biomassacentrale vanwege uitstoot giftige stoffen-arnhem-eist-sluiting](#)
[2024-10-29-vbne-biomassalobby-internetconsultatie-gedragscodes-gestart](#)
[2024-11-05-klimaatcoalitie-bomenbond-reactie-consultatie-aanwijzing-gedragscodes-soortenbescherming-en-houtopstanden](#)
[2025-03-01-klimaatcoalitie-en-bomenbond-eisen-vertrek-vbne-bestuur-en-ontslag-van-directeur-miriam-nienhuis-van-doremaele](#)

[2025-03-01-klimaatcoalitie-en-bomenbond-eisen-vertrek-vbne-bestuur-en-ontslag-van-directeur-miriam-nienhuis-van-doremaele](#)